

RAADSVOORSTEL

ZAAKNUMMER: 07431005264

Onderwerp:	Bijlage(n):	Vergadering van:	Agenda-nummer:	p.h.:
Wijziging Gemeenschappelijke Regeling Blink, 1e fase	-5-	18 juni 2024	24.06.05	JB

de raad
van de gemeente
Asten

Samenvatting

Het college van de gemeente Asten is deelnemer aan de Gemeenschappelijke Regeling Blink, hierna: 'GR Blink'. Blink is een openbaar lichaam, ingesteld op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen waaraan deelnemen de colleges van de gemeenten Asten, Deurne, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.s., Someren, Son en Breugel en de private organisatie PreZero.

Tot de taken van Blink behoren, naast het inzamelen, sorteren, vermarkten en (eind)verwerken van (grondstoffen in) grof en fijn huishoudelijk afval, de gladheidsbestrijding en reiniging van de openbare ruimte. De beide laatstgenoemde diensten zijn zogenaamde verzoektaken.

Het Algemeen Bestuur (hierna AB) van het openbaar lichaam Blink heeft op 22 november 2023 besloten wijzigingen van de gemeenschappelijke regeling in procedure te brengen bij de deelnemende colleges en de raden. Conform de wettelijke vaststellingsprocedure zijn raden in de gelegenheid gesteld hun zienswijze naar voren te brengen over het ontwerp van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling. Die zienswijzen zijn ontvangen en verwerkt in het definitieve ontwerp van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling Blink. Als sluitstuk van de procedure dienen de deelnemende colleges in te stemmen met dat ontwerp. Zij kunnen daartoe overgaan na verkregen toestemming van de gemeenteraad. Met zijn brief van 24 april 2024 biedt het dagelijks bestuur van Blink het definitieve ontwerp van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling Blink aan voor gemeentelijke besluitvorming.

Beslispunten

De raad besluit:

1. Aan het college van burgemeester en wethouders kenbaar te maken dat zij toestemming verleent, als bedoeld in artikel 1, vierde lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen, voor het treffen van een gewijzigde-gemeenschappelijke regeling Blink, conform de door het Dagelijks Bestuur van Blink bij brief van 24 april 2024 aangeboden ontwerpregeling (Gemeenschappelijke Regeling Blink 2025).

Voorgaande besluitvorming.

De aanleiding voor het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling is gelegen in de driejaarlijkse evaluatie van het functioneren van het openbaar lichaam. In het evaluatierapport van 20 juli 2021 zijn aanbevelingen gedaan om een onderzoek te doen naar de juridische basis van Blink vanuit aanbestedingsrechtelijk perspectief en om een

strategisch traject te doorlopen. Volledigheidshalve gaan wij hieronder nog eens kort in op de uitkomsten van de evaluatie.

In opdracht van het AB heeft advocatenkantoor AKD op 2 februari 2022 een rapport uitgebracht over de rechtmatigheid en juridische houdbaarheid van de huidige structuur. Daarna is door het AB vervolg gegeven aan het Berenschot advies om ook een strategisch traject te doorlopen. De uitkomsten van het juridisch onderzoek zijn door opdrachtnemer BDO verwerkt in haar eindrapport.

Belangrijke conclusie die BDO getrokken heeft is dat de gemeenten de samenwerking via een gemeenschappelijke regeling wensen voort te zetten, maar dat eisen van rechtmatigheid een verdere deelname van PreZero aan die gemeenschappelijke regeling eigenlijk uitsluiten. PreZero heeft daaruit haar eigen conclusie getrokken en bij brief van 9 maart 2023 de samenwerking in Blink-verband opgezegd. Dit alles is voor het AB reden geweest om u volgtijdelijk twee wijzigingsvoorstellen te doen voor de gemeenschappelijke regeling Reiniging Blink.

Het 1e voorstel dat de afgelopen maanden de gemeentelijke zienswijze procedure heeft doorlopen heeft betrekking op het voortzetten van de huidige gemeenschappelijke regeling zonder verdere deelname van de private partij. In een later stadium zal een 2e voorstel bij uw college en raad in procedure gebracht. Het gaat dan om een wijziging van de gemeenschappelijke regeling aan de hand van de meer beleidsmatige uitkomsten van het strategisch traject. BDO heeft aan de hand van documentstudie en interviews een business case opgesteld aan de hand waarvan de deelnemende gemeenten een rol voor Blink in de toekomst zien weggelegd.

Zienswijzen

Het dagelijks bestuur van Blink biedt u thans het definitieve ontwerp aan van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling, 1e fase. Dat definitieve ontwerp is op 17 april 2024 door het AB van Blink vrijgegeven voor gemeentelijke besluitvorming. In dat ontwerp zijn de zienswijzen overgenomen die door de gemeente Helmond zijn ingediend naar aanleiding van het ontwerp waarin alleen het 'uit' schrijven van PreZero was geregeld. Het AB van Blink heeft in zijn vergadering van 17 april 2024 besloten de zienswijzen van de gemeente Helmond over te nemen. Dat betekent dat in deze 1e fase van de besluitvorming rondom het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling Blink niet alleen het 'uitschrijven van Blink is geregeld, maar dat ook de regeling in overeenstemming is gebracht met enkele recente wetwijzigingen. Die wijzigingen waren aanvankelijk voorzien voor de 2e fase van besluitvorming.

Aangepast tijdschema

Volgens het oorspronkelijke tijdschema zou ook de 2e fase van de besluitvorming rondom het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling Blink nog voor het zomerreces worden doorlopen. Dat tijdschema is niet haalbaar gebleken.

Vandaar dat het AB u het voorstel doet om de besluitvorming over de 2e fase, over het zomerreces heen te tillen en in het najaar af te ronden. Voor de continuïteit van de dienstverlening door Blink heeft dit geen consequenties. Die blijft uiteraard onverkort gegarandeerd.

Waarom

Het toezien op het uitvoeren van een publieke taak (afvalinzameling) op een doelmatige en rechtmatige wijze.

Argumenten

1.1. Meenemen van juridisch-technische wijzigingen is noodzakelijk omdat anders strijd ontstaat met bovenliggende wetgeving.

De definitieve ontwerpregeling wijkt af ten opzichte van het ontwerp dat in een eerder stadium voor zienswijzen aan de raden is voorgelegd. Vergeleken met dat ontwerp zijn ook juridische-technische wijzigingen meegenomen die voortvloeien uit recente wetswijzigingen. Ook de onvolkomenheden die de gemeenschappelijke regeling van oudsher bevatte, zijn met het definitieve ontwerp hersteld. Aanvankelijk zouden de juridisch-technische wijzigingen in de 2e fase van de besluitvorming worden meegenomen. Door de aanpassingen in het tijdschema is het noodzakelijk die wijzigingen al in de 1e fase mee te nemen. Het is noodzakelijk omdat uw raad bij het geven van toestemming aan ons college voor het treffen van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling, toetst aan de wet en het algemeen belang. Juist mogelijke strijdigheden met de wet – in het bijzonder de Wet gemeenschappelijke regelingen – staat dan het geven van toestemming in de weg.

1.2 Geen reden om toestemming te onthouden.

Behalve aan de wet toetst uw raad eveneens aan het algemeen belang. Onder de weigeringsgrond 'strijd met het algemeen belang' vallen die gevallen waarin de grond voor onthouding van toestemming niet nauwkeurig in de wet kan worden gespecificeerd. Het gaat hier bijvoorbeeld om de situatie dat uw raad meent dat het ondoelmatig is om ten aanzien van de desbetreffende belangen samen te werken met andere gemeenten of dat de raad meent dat de bevoegdheid zich niet leent voor gezamenlijke behartiging. Voorts kan daarbij worden getoetst aan het gemeentelijk beleid, zoals dat bijvoorbeeld in een nota verbonden partijen is opgenomen. De evaluatie van de samenwerking door Berenschot en het nadien doorlopen strategisch traject hebben aangetoond dat er geen argumenten zijn, ontleend aan het algemeen belang, om af te zien van het treffen van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling.

1.3 Wijzigingen zijn gericht op het versterken van de positie van de raden.

Mede door enkele recente wetswijzigingen voldoet de huidige gemeenschappelijke regeling Blink niet aan landelijke wet- en regelgeving. Dat was al onderkend en zou, zoals hiervoor al aangegeven, in de tweede fase van de besluitvorming over de meer beleidsmatige wijzigingen worden meegenomen. Doordat de gemeentelijke besluitvorming over de 1e fase van de wijziging niet in alle gemeenten volgens het voorziene tijdschema is verlopen, dient de strijdigheid met wet- en regelgeving naar voren te worden gehaald. De wetswijzigingen zijn juist gericht op het verstrekken van de positie van lokale raden op het kunnen beïnvloeden van samenwerkingsverbanden waarvan het eigen college deelnemer is. Vandaar dat het AB er voor heeft gekozen om een wijziging in procedure te brengen die niet alleen betrekking heeft op het uitschrijven van PreZero, maar ook op het ongedaan maken van juridisch-technische strijdigheden met de Wet gemeenschappelijke regelingen.

1.4. Unanieme besluitvorming vereist

De vaststellingsprocedure rondom gemeenschappelijke regelingen vereist unanieme besluitvorming door de deelnemende colleges en PreZero. Het is deze fase van de besluitvorming niet toegestaan om nog voorwaarden te verbinden aan het instemmen met het treffen van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling Blink. Evenmin kunnen voorwaarden worden verbonden aan de toestemming door uw raad.

Kanttelingen

1.1 Uitgestelde inwerkingtreding gewijzigde gemeenschappelijke regeling 2e fase

Doordat de dienstverlening door PreZero niet met onmiddellijke ingang kan worden beëindigd, is voorzien in een overgangsperiode. Een periode die kan worden benut om de

diverse bedrijfsonderdelen van Blink te verzelfstandigen. Dat vergt in bedrijfseconomisch opzicht tijd, alsook in aanbestedingsrechtelijke zin. Voorlopig houdt het AB Blink vast aan 1 januari 2025 als datum van inwerkingtreding van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling. Idealiter zou dan ook de 2e fase van de besluitvorming rondom wijziging van de gemeenschappelijke regeling moeten zijn afgerond. Zeker is dat niet. Het is mogelijk dat de exacte taakstelling en positionering van Blink als samenwerkingsverband voor de afvalinzameling, pas na 1 januari 2025 wordt geformaliseerd via de gemeenschappelijke regeling. Dat heeft geen juridische consequenties.

Financiën

Dit voorstel heeft geen financiële consequenties. De procedure rondom het vaststellen van de begroting van Blink is bij uitstek geschikt om de financiële implicaties van het voortzetten van de gemeenschappelijke regeling zonder de private partner te beschouwen.

Participatie

Het wijzigen van een gemeenschappelijke regeling volgt geen afzonderlijke participatie procedure.

Communicatie

In samenspraak met het dagelijks bestuur van Blink zal worden bezien op welke wijze de communicatie over de gewijzigde gemeenschappelijke regeling door alle deelnemende colleges ter hand wordt genomen.

Uitvoering en tijdsplan

Nadat alle negen deelnemende colleges en het bestuur van PreZero hebben ingestemd met het treffen van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling, wordt die door het college van Helmond als plaats van vestiging officieel bekend gemaakt. Tot slot wordt u na het zomerreces een voorstel gedaan over de meer beleidsmatige wijzigingen van de gemeenschappelijke regeling. Ook dat voorstel verloopt in twee etappes: een zienswijzeprocedure en een instemmings- en toestemmingsprocedure.

Procesinformatie en overige raadsinformatie.

Het AB heeft een Nota van Zienswijzen opgesteld waarin een reactie is gegeven op de door de onderscheidenlijke raden naar voren gebrachte zienswijze op het 1e ontwerp van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling. Ook is een zogeheten was-wordt-tabel opgesteld. De tabel biedt een handig overzicht om de tekst van de huidige gemeenschappelijke regeling te vergelijken met die van de gewijzigde regeling. Uiteraard is de integrale tekst van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling ook als bijlage bij dit voorstel gevoegd.

Bijlage(n)/ter inzage

	Naam	Document nummer
1.	Raadsbesluit	1005266
2.	Aanbiedingsbrief van het Dagelijks Bestuur aan colleges en raden	1005304
3.	Nota van zienswijzen op 1e ontwerp van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling Blink	1005305
4.	Definitieve ontwerp van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling Blink	1005306
5.	Was-wordt tabel fase 1	1005307

RAADSBSLUIT

Onderwerp:	Dagtekening:	Agendanummer:
Wijziging Gemeenschappelijke Regeling Reiniging Blink, 1e fase	18 juni 2024	24.06.05

De raad van de gemeente Asten;

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 14 mei 2024,

gehoord het advies van de commissie Ruimte van 4 juni 2024;

besluit:

- aan het college van burgemeester en wethouders kenbaar te maken dat zij toestemming verleent, als bedoeld in artikel 1, vierde lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen, voor het treffen van een gewijzigde-gemeenschappelijke regeling Blink, conform de door het Dagelijks Bestuur van Blink bij brief van 24 april 2024 aangeboden ontwerpregeling (Gemeenschappelijke Regeling Blink 2025).

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Asten van 18 juni 2024.

De raad voornoemd,
griffier,
mr. M.B.W. van Erp-Sonnemans

voorzitter,
A.A.H.C.M. van Extel-van Katwijk